

O. D. von Engeln & Kenneth E. Caster: *Geology*. McGraw-Hill Book Company, Inc. New York, Toronto, London 1952. 730 sider, 373 fig.

Siden krigen er markedet blevet oversvømmet med et utal af amerikanske hånd- og lærebøger i geologi. Årsagen til dette er først og fremmest, at der er et stort marked i Amerika for sådanne bøger. Ved de store amerikanske universiteter kan der være op til 1000 studenter om året, som tager et kursus i Physical Geology, og for hele landet bliver tallet ganske betydeligt. Det er således let at finde en forlægger til en ny bog.

Den her foreliggende bog afviger ikke synderligt fra gennemsnittet af, hvad der tidligere er udkommet af lignende bøger. Den falder i 2 hovedafsnit, hvoraf det første på 371 sider behandler den almindelige geologi og resten stratigrafien. Ordningen af stoffet er lidt anderledes end man er vant til det herhjemme. Først gives en kort oversigt over visse afsnit af geologiens historie. Derefter følger de magmatiske processer og deres bjergarter. Næste afsnit har titlen „Structure, Proces, Forms“, hvilket omfatter sedimentation, grundvand, de seismiske og tektoniske processer, metamorphisme, landoverfladens udmodellering i fugtige og aride klimater, havets geologi og endelig gletscherne.

Hele dette afsnit er særdeles velskrevet og indeholder 202 fortræffelige illustrationer, både fotografier og særdeles instruktive tegninger.

Bogens stratigrafiske del omfatter først og fremmest Nordamerika, hvorimod den geologiske udvikling i Europa får en meget kortfattet behandling. Dette svækker måske til en vis grad interessen for den, men på den anden side danner den et udmærket supplement til europæiske lærebøger i historisk geologi, ikke mindst, da pælaografien spiller en væsentlig rolle i den.

Kaj Hansen.

Geographisches Taschenbuch, 1953. Bearbejdet i Amt für Landeskunde, udgivet af E. Meynen på Reise- und Verkehrsverlag, Stuttgart.

Den sidste udgave af denne tyske geografiske lommebog slutter sig nær til de foregående udgaver, men er denne gang svulmet op til et værk på over 592 sider plus kort og bilag. Foruden at være en adressebog for tyske videnskabelige institutioner, geografiske selskaber, geografer m. v. har man i dette bind medtaget en oversigt over de vigtigste geografiske tidsskrifter for hele verden samt

over de geografiske institutioner i Østrig, Schweiz, Danmark, Nederlandene, Belgien, Britiske Imperium og USA. Ved siden heraf rummer bogen en række statistiske oversigter af meget forskellig karakter, oversigter over de forskellige kortudgaver, ikke blot for Tyskland men for det meste af verden m. m.

Da det er Amt für Landeskunde, der står for bearbejdelsen, er de tyske oplysninger forbilledligt ordnede, medens det samme ikke altid kan siges om de udenlandske oversigter. F. eks. rummer en oversigt over de polare områder adskillige fejl, således opgives Spitsbergens indbyggertal til 1600 i 1951, dette må imidlertid kun være den norske befolkning, i 1949—50 overvintrede 1149 nordmænd og 2438 sovjetborgere på Spitsbergen, og tallene for 1951 har været tilsvarende. Spitsbergens kulproduktion opgives til 531.313 t for 1949; dette tal kan kun referere sig til den afskibede kulmængde, i 1949 blev der i de norske miner brudt 456.000 t og i de russiske 125.000 t. Også oversigten over Grønland rummer flere mindre fejl.

Alt i alt er det dog en håndbog, som enhver arbejdende geograf vil kunne have nytte af.

Børge Fristrup.

Finn Salomonsen: Mindanao. 201 sider, 22×15. Talrige fotografier.

H. Hirschsprungs Forlag. København 1952. Kr. 15,75.

Finn Salomonsens beretning om „Den danske ekspedition til Philippinerne 1951—52“ er en fremragende og velfortalt skildring af hans ornithologiske forskningsrejse på Mindanao. Det er lykkedes forfatteren gennem beskrivelsen af en række landskaber og kulturmilieuer at give et meget levende billede af denne interessante ø.

Naturligvis rummer bogen en række oplysninger om øens fugleliv, men de følger sig naturligt ind i beskrivelsen af de forskellige lokaliteter, der ganske vist er udvalgt ud fra ornithologiske synspunkter, men akkurat lige så godt kunne være valgt for at vise de forskellige kulturgeografiske milieuer: Det amerikansk påvirkede bysamfund, det indfødte bysamfund, landsbyen, landbrug på forskellige udviklingstrin, kininplantagen og endelig skovene. Finn Salomonsens beskrivelse af regnskoven er utvivlsomt bogens kulmination; skulle der være en geografilærer, der ønsker sig en skildring af regnskoven til at læse for eleverne, kan han vanskeligt finde et bedre stykke.

Foruden at være en fin naturiagttagelse viser forfatteren sig også som en god og forstående iagttagelse af menneskene på øen, som ekspeditionen ganske naturligt kom i meget intim berøring med. Bogen